

РОЗРОБКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ФУРСА В.А. К.Е.Н., ДОЦЕНТ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Успішний розвиток організації в умовах ринкової економіки нерозривно пов'язаний з процесом довгострокового інвестування. В той же час інвестиційна діяльність підприємства в усіх її формах не може зводитися до задоволення поточних інвестиційних потреб, які визначаються необхідністю заміни активів, що вибувають, або їх приросту у зв'язку зі змінами обсягу і структури господарської діяльності. Для сучасної України та її ринків, що розвиваються, наявність розробленої інвестиційної стратегії для організації є так само обов'язковою умовою успіху в конкурентній боротьбі.

Під інвестиційною стратегією розуміють систему довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, що визначаються загальними завданнями його розвитку і інвестиційною ідеологією, а також вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення.

Також інвестиційну стратегію можна представити як генеральний напрям (програму, план) інвестиційній діяльності організації, слідування якому в довгостроковій перспективі повинно привести до досягнення інвестиційних цілей і отримання очікуваного інвестиційного ефекту.

В процесі розробки стратегічних напрямів інвестиційній діяльності повинні вирішуватися наступні завдання:

1. Визначення співвідношення різних форм інвестування на окремих етапах перспективного періоду.
2. Визначення галузевої спрямованості інвестиційній діяльності.
3. Визначення регіональної спрямованості інвестиційній діяльності.

Інвестиційна діяльність є інструментом реалізації стратегії організації, направленої на розвиток. Стратегія розвитку визначає напрями, пріоритети і об'єкти інвестицій, а також їх цільову прибутковість і ефективність. Інвестиційна стратегія є складовою загальної стратегії організації.

Необхідність розробки інвестиційної стратегії організації визначається змінами умов зовнішнього і внутрішнього середовища.

Зміна чинників внутрішнього середовища підприємства може бути пов'язана із кардинальними змінами цілей його операційної діяльності або з майбутніми змінами у стадії життєвого циклу. Нові комерційні можливості, що відкриваються, міняють цілі операційної діяльності організації. В цьому випадку розроблена інвестиційна стратегія забезпечує прогнозований характер зростання інвестиційної активності підприємства і диверсифікації його інвестиційної діяльності.

Оскільки кожній стадії життєвого циклу організації властиві характерний рівень інвестиційної активності, напрями і форми інвестиційної діяльності, особливості формування інвестиційних ресурсів, інвестиційна стратегія дозволяє адаптувати інвестиційну діяльність організації до змін її економічного розвитку.

Інвестиційна стратегія є ефективним інструментом перспективного управління інвестиційною діяльністю організації і визначає:

- пріоритетні напрями інвестиційної діяльності;
- форми інвестиційної діяльності;
- характер формування інвестиційних ресурсів організації;
- послідовність етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей організації;
- систему формалізованих критеріїв, по яких організація моделює, реалізує і оцінює свою інвестиційну діяльність.

Розробка інвестиційної стратегії підприємства є досить складним творчим процесом, що вимагає високої кваліфікації її виконавців. Перш за все, формування стратегії базується на прогнозуванні окремих умов здійснення інвестиційної діяльності (інвестиційного клімату) і кон'юнктури інвестиційного ринку як в цілому, так і в розрізі окремих його сегментів, що є досить трудомістким процесом.

Початковою передумовою розробки інвестиційної стратегії є загальна стратегія економічного розвитку організації. По відношенню до неї інвестиційна стратегія носить підлеглий характер і повинна узгоджуватися з нею по цілях і етапах реалізації. Інвестиційна стратегія при цьому розглядається як один з головних чинників забезпечення ефективного розвитку організації відповідно до вибраної нею загальної економічної стратегії.

Стратегічний процес управління інвестиційною діяльністю організації представлений декількома етапами.

На першому етапі даного процесу формуються стратегічні цілі інвестиційної діяльності, які повинні виходити, перш за все, з системи

цілей загальної стратегії економічного розвитку. Ці цілі можуть бути сформовані у вигляді забезпечення приросту капіталу; зростання рівня прибутковості інвестицій і суми доходу від інвестиційної діяльності; зміни технологічної і відтворювальної структури капітальних вкладень; зміни галузевої і регіональної спрямованості інвестиційних програм тощо.

При цьому формування стратегічних цілей інвестиційної діяльності повинне ув'язуватися із стадіями життєвого циклу і цілями господарської діяльності організації.

Реалізації стратегічних цілей інвестиційної діяльності здійснюється по двох напрямках.

Один із них охоплює розробку стратегічних напрямів інвестиційної діяльності, інший – розробку стратегії формування інвестиційних ресурсів. Цей етап є найбільш відповідальним і складним.

Другий етап – розробка стратегічних напрямів інвестиційної діяльності, які базуються на системі цілей цієї діяльності.

Вибір того або іншого напрямку інвестиційної діяльності істотно залежить від стадій життєвого циклу організації.

На стадії зародження потрібні великі інвестиції, оскільки організація створює свої конкурентні переваги. Вона вкладає засоби в НДДКР, збут, сервіс. Якщо організація вклала засоби в створення конкурентних переваг, вона займе сильну конкурентну позицію. Організації із слабкою конкурентною позицією на всіх стадіях життєвого циклу можуть вибрати вихід з ринку для припинення своїх втрат.

Стадії зростання притаманна стратегія зростання організації з розширенням ринку. Організації потрібні значні вкладення для підтримки свого успіху. Одночасно організації прагнуть консолідувати існуючі маркетингові ніші і увійти до нових.

Отже, організації повинні вкладати ресурси в маркетинг, крім того вони повинні остаточно вибрати свою базу стратегію.

При уповільненні зростання конкуренція росте і організаціям з сильною конкурентною позицією потрібні ресурси на розширення ринку за рахунок частки слабких організацій. Характер інвестицій залежить від стратегії організацій.

На стадії зрілості організації в умовах конкуренції, що посилюється, прагнуть захистити свої позиції. Тому інвестиції вкладаються у підтримку стратегії. На цій стадії організації бажають повернути свої минулі інвестиції.

Третій етап – розробка стратегії формування інвестиційних ресурсів, покликана забезпечити безперервну інвестиційну діяльність в передбачених об'ємах; найбільш ефективного використання власних засобів, що направляються на ці цілі, а також фінансову стійкість організації в довгостроковій перспективі.

В процесі розробки стратегії формування інвестиційних ресурсів розглядаються наступні етапи:

1. Прогнозування потреби в загальному обсязі інвестиційних ресурсів.

2. Вивчення можливості формування інвестиційних ресурсів за рахунок різних джерел.

3. Визначення методів фінансування окремих інвестиційних програм і проєктів.

4. Оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів.

На четвертому етапі проводиться конкретизація інвестиційної стратегії по періодах її реалізації. Даний етап передбачає встановлення послідовності і термінів досягнення окремих цілей і стратегічних завдань. В процесі цієї конкретизації забезпечується зовнішня і внутрішня синхронізація в часі. Зовнішня синхронізація передбачає узгодження в часі реалізації інвестиційної стратегії із загальною стратегією економічного розвитку організації, а також з прогнозованими змінами кон'юнктури інвестиційного ринку.

Внутрішня синхронізація передбачає узгодження в часі реалізації окремих напрямів інвестування між собою, а також з формуванням необхідних для цього інвестиційних ресурсів.

На останньому етапі проводиться оцінка розробленої інвестиційної стратегії на основі наступних критеріїв:

- узгодженість інвестиційної стратегії організації із загальною стратегією її економічного розвитку;

- внутрішня збалансованість інвестиційної стратегії (збалансованість окремих стратегічних цілей і напрямів інвестиційної діяльності);

- узгодженість інвестиційної стратегії із зовнішнім середовищем;

- реалізація інвестиційної стратегії з урахуванням наявного ресурсного потенціалу, прийнятність рівня ризику, пов'язаного з реалізацією інвестиційної стратегії;

- результативність інвестиційної стратегії.

Після завершення планового процесу перед організацією постає завдання реалізації стратегії відповідно до інвестиційних цілей і

розроблених планів.

Для попередження можливих помилок і недоробок, своєчасного виявлення відхилень від заданого напрямку, ефективного досягнення поставлених завдань у встановлені терміни організації необхідно встановити механізм оцінок і контролю, який повинен включати:

- визначення критеріїв для оцінки результатів;
- зіставлення фактичних показників з наміченими;
- аналіз відхилень між ними;
- внесення коректив до стратегії у разі потреби.

Такий механізм контролю має на увазі наявність системи зворотного зв'язку і залежно від результатів може служити для перегляду цілей інвестиційної діяльності і стратегії.

Таким чином, грамотно розроблена інвестиційна стратегія істотно підвищить конкурентоспроможність організації, забезпечить її конкурентними перевагами, приведе до позитивного інвестиційного ефекту і досягнення інвестиційних цілей в довгостроковій перспективі.

Література.

1. Офіційний сайт інформаційно-аналітичного центру URL: <http://infolight.org.ua>
2. Козик В. В., Ланкова Л. А., Н. Б. Даниленко Міжнародні економічні відносини : Навч. посіб. 7-е вид. К.: Знання, 2008. – 406 с.
3. http://pidruchniki.ws/14170120/ekonomika/zovnishnoekonomichna_diyalnist_sutni_st_vidi_faktori_rozvitku/ / електронний підручник «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств».
4. <http://uk.wikipedia.org/> вільна енциклопедія
5. <http://www.library.fa.ru/files/Voroghihin.pdf>

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА СТРАТЕГІЙ МАРКЕТИНГУ

***ГУСЛЄВА Є.В., СТУДЕНТКА МАГІСТРАТУРИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІАЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

На даний час суперечливість та прогресивність ринку посилюється, тим самим зростає вплив різноманітних чинників на діяльність підприємства, зокрема: економічних, соціальних,

* Науковий керівник – Грідін О.В., к.е.н., старший викладач